

Asociácia
malých
nezavislých
pivovarov
Slovenska

SLOVENSKÝ ZVÄZ
KUCHÁROV A CUKRÁROV

POTRAVINÁRSKA
KOMORA
SLOVENSKA

Asociácia výrobcov nealkoholických nápojov
a minerálnych vôd na Slovensku

Asociácia hotelov
a reštaurácií
Slovenska

#ZACHRÁŇMEGASTRO

Vážený pán

Igor Matovič
predseda vlády SR
Úrad vlády SR

Bratislava, 26.10.2020

Predmet: Otvorený list a žiadosť o stretnutie

Vážený pán predseda vlády,

dovoľujeme si obrátiť sa na Vás v mene podnikateľov, ktorí bojujú za záchranu gastro sektora na Slovensku – či už prostredníctvom nových iniciatív alebo v rámci etablovaných záujmových združení.

Všetci podporujeme snahy, ktorých cieľom je minimalizovať šírenie ochorenia COVID-19 na Slovensku. Prijaté opatrenia však zároveň majú zásadný dopad na dôležité segmenty slovenskej ekonomiky a pre niektoré z nich môžu byť dokonca likvidačné. Jedným zo sektorov, na ktoré tieto opatrenia dopadli najsilnejšie, sú stravovacie služby.

Vážený pán predseda vlády,

sme presvedčení, že počas pandémie je nevyhnutné chrániť nielen ľudské životy, ale aj živobytia. Uvedomujeme si, že prvá vlna vládnej pomoci už bola ohlásená, avšak pre veľkú časť podnikov v segmente gastronómie bola nedostatočná alebo len ťažko dosiahnuteľná.

Cestou rýchlej a plošnej pomoci sa vydala väčšina európskych krajín, ktoré v súvislosti s pandemiou prijali opatrenia na záchranu gastro sektora. Ako zástupcovia organizácií, ktoré sú súčasťou širších celoeurópskych platforiem, máme o týchto opatreniach dobrý prehľad a radi do diskusie prinesieme riešenia, ktoré sa už osvedčili inde.

Preto si dovoľujeme apelovať na Vás, ako predsedu vlády SR, aby zodpovedné vládne rezorty spoločne a bezodkladne priniesli rýchle a efektívne riešenia kritickej situácie, ktorá nastala v reštauráciách, pohostinstvách i kaviarňach.

Dve tretiny gastro prevádzok ohlasujú zatváranie, ak budú počas jesene, zimy a jari odkázané len na využívanie svojich letných terás a predaj balených jedál. Gastro sektor potrebuje rýchlu, hmatateľnú a najmä plošnú pomoc štátu. Bez takejto pomoci je jediným riešením ukončenie podnikania, čím utrpí nielen podnikateľské prostredie, ale aj štátna pokladnica, či už kvôli nižším príjmom z podnikateľskej činnosti alebo vyšším výdavkom na dávky na podporu v nezamestnanosti.

Na Slovensku pôsobí viac ako 12 000 reštauračných podnikov, ktoré priamo zamestnávajú 53 000 ľudí a v súvisiacich odvetviach podporujú zamestnanosť ďalších viac ako 41 000 ľudí. Každé 1 EUR vynaložené týmto odvetvím vytvorí ďalších 1,22 EUR v dodávateľskom reťazci. Slovenský gastro sektor tak má celkovú pridanú hodnotu k HDP vo výške 1,4 mld. EUR.

Kritickú situáciu v gastronómii potvrdzuje aj prieskum Slovenského združenia výrobcov piva a sladu realizovaný počas leta (august a september 2020) naprieč všetkými regiónmi Slovenska vo viac ako 2 000 prevádzkach, od najmenších krčiem až po prémiové reštaurácie.

Viac ako polovica (56 %) podnikov hlási pokles návštevnosti zákazníkov oproti minulému roku. Takmer dve tretiny podnikov uvádzajú, že ľudia utracajú menej a konzumujú skôr nápoje ako jedlo. Takmer tretina prevádzok (32 %) očakáva prepad tržieb až o polovicu. Dve tretiny podnikov (60 %) ohlasujú, že zavrú, ak nedostanú pomoc s likviditou od štátu alebo vo forme úverov.

Počas prvej vlny pandémie veľká časť prevádzok na štátnu podporu nedosiahla a museli tak na prežitie vynaložiť vlastné zdroje a úspory. Obmedzenie voľného pohybu a ďalšie reštrikcie podnikania vo verejnom stravovaní v kombinácii s problémami z prvej vlny spôsobujú veľkej časti gastro podnikov skutočne vážne problémy.

Podporu od štátu vidíme v dvoch rovinách – v okamžitej prvej pomoci s cieľom udržať likviditu v sektore a zamestnanosť v gastronómii i súvisiacich segmentoch ekonomiky, a dlhodobej systémovej pomoci na oživenie gastro sektora a naštartovanie spotreby po pandémii. Aj po uvoľnení opatrení musia podnikatelia v stravovacích službách počítať s pretrvávaním dopadov na ich podnikanie, pretože navrátiť dôveru zákazníkov bude trvať ešte dlhé mesiace.

Slovensko je súčasťou jednotného trhu EÚ a slovenskí podnikatelia v gastronómii musia obstať minimálne v konkurencii s krajinami V4, ktoré sú porovnateľnou destináciou v cestovnom ruchu. Preto je teraz veľmi potrebné, aby aj oni dostali od svojej vlády pomoc a ich podniky neboli počítané medzi obeť pandémie COVID-19.

Vážený pán predseda vlády,

považujeme za nevyhnutné, aby obmedzenia prevádzky podnikov zo strany štátu išli ruka v ruku s nástrojmi okamžitej a efektívnej pomoci. Len vtedy budú môcť nútene zavreté prevádzky prežiť a udržať zamestnanosť.

Veríme, že si nájdete čas na stretnutie formou videokonferencie so zástupcami podnikateľov v gastro sektore. Sme pripravení spolupracovať s expertmi príslušných rezortov pri hľadaní najefektívnejších riešení pre problémy, ktoré Slovensku prináša COVID-19.

S úctou,

- Asociácia hotelov a reštaurácií Slovenska,
- Asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov,
- Asociácia malých nezávislých pivovarov Slovenska,
- Asociácia výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd,
- Iniciatíva Zachráňme gastro!,
- Pomoc pre gastro,
- Potravinárska komora Slovenska,
- Slovenské združenie výrobcov piva a sladu,
- Slovenský zväz kuchárov a cukrárov.

Na vedomie: Eduard Heger, minister financií SR
Richard Sulík, minister hospodárstva SR
Andrej Doležal, minister dopravy a výstavby SR